

[Marie Christensen.]

atter op paa de samme Satser. Yderligere faar de allerfleste Skoler Tilskud baade fra Amt og Kommune, og selv om disse Tilskud er af meget forskellig Størrelse, viser de alligevel, at der ogsaa hos de stedlige Institutioner er Interesse for saadanne Skoler. Dertil kommer endvidere, at selv om Eleverne kan faa Tilskud til at komme paa Skolerne — det nævnte jeg ikke før, Tilskuddene er de samme som hidtil, Undervisningsministeren raader over en Sum, som svarer til 6 Gange de 5 Maaneders Gange Elevernes Antal —, selv om Eleverne altsaa kan faa Understøttelse, maa Førældrene dog yde store Bidrag for at holde deres Børn paa en saadan Skole. Det er hovedsagelig Kostskoler; jeg tror, at omtrent $\frac{2}{3}$ af Eleverne er Kostelever, medens $\frac{1}{3}$ — altsaa taget i Gennemsnit — kan bo i deres Hjem og søge Skolen derfra.

Alt dette vidner jo om, at disse Skoler har fundet Jordbund ude i Befolkningen, og det forstaar jeg saa godt. Tiden mellem 14 og 18 Aar er en vanskelig Tid for de unge; ved 14 Aars Alderen er de skoletrætte — det kender vi saa godt —, og de har egentlig lidt store Tanker om, hvad de muligvis kan udrette, naar de kommer ud i Livet; de er ikke Børn, og de er ikke voksne. Men mange Gange, naar saadanne unge har været ude et Aar eller to og prøvet Kræfterne, saa mærker de selv, at der er baade det ene og det andet, som det kunde være godt at vide lidt bedre Besked om, og saa er der Mulighed for at give dem en fortsat Undervisning. Thi Undervisning bestaar nu ikke blot i at meddele, der skal ogsaa være Evne til at modtage, og det er det, man saa tidt glemmer, naar man taler om Skolen og om, at det dog er mærkeligt, at man ikke til 14 Aars Alderen kan naa langt, langt længere, end der naas. Det er netop, fordi der er Grænser for, hvad en Barnehjerne kan tage imod. En Barnehjerne er ikke saadan en tom Kasse, som man kan fylde i og fylde i, og saa har Barnet alt, hvad det har Brug for hele Livet; nej, det er egentlig ret begrænset, hvad Barnet kan tage imod, vi kan nok lære Børnene en hel Del, men det glemmes igen. Derimod, har de unge været ude i Livet og mærket: hvis vi vil frem, da er det godt, om vi ved Besked med det og det — ja, saa er der Mulighed for, at de kan tilegne sig Kundskaberne saaledes, at de virkelig bliver, om jeg saa maa sige, Kød og Blod af dem selv, virkelig en Værdi

og ikke blot en Lektie, som man har at slæbe rundt paa og skal huske. Denne Skoleform har derfor ogsaa været brugt af mange Førældre, af Værger og desuden af Foreninger, som tager sig af unge i Overgangsalderen; for det sker jo, at de unge netop i den Alder kommer ud blandt Kammerater og let kan komme til at staa paa Grænsen af det, der fører til det gode, ogsaa det, der maaske fører nedad, og i den Henseende har Skolerne gjort megen Gavn. Jeg ved mange Førældre, og jeg ved ogsaa mange Foreninger, der har været taknemmelige overfor saadanne Skoler, over, at de kunde sende deres Børn derhen; der var de beskæftigede, der var de under god Indflydelse, der var de blandt gode Kammerater, og det er en vigtig Ting for unge Mennesker. Det er ikke underligt, naar man tænker paa, hvor vanskelige disse Ungdomsaar er, at der saa kan hæve sig Røster for en tvungen Ungdomsskole, en tvungen Efterskole. Jeg forstaar disse Røster, men jeg slutter mig ikke til dem, for jeg tror, det vilde føre til en Skuffelse. Men netop fordi vi fra vor Side ikke deler den Opfattelse, men derimod til fulde indser Betydningen af, at saa mange unge som muligt kan faa Lejlighed til at komme paa saadanne Skoler, er vi rede til at støtte ethvert Forsøg, enhver Bestræbelse i saa Henseende.

Jeg kan baade paa egne og mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget paa det bedste. Der er maaske ikke saa megen Grund til at henvise det til Udvalg, men der er dog enkelte Spørgsmaal, som jeg tror det vilde være rart at samtale om og høre den højtrædede Undervisningsministers Mening om i et Udvalg. Jeg skal derfor paa et senere Tidspunkt stille Forslag om Sagens Henvisning til et Udvalg.

H. P. Jensen: Efter den udførlige Omtale, som det ærede 8de Medlem for 6te Kreds (Marie Christensen) har givet det foreliggende Lovforslag, kan jeg indskrænke mig til ganske kort at udtale, at disse Skoler har faaet deres Tilskud i Kraft af en Anmærkning paa Finansloven, og at Tilskuddene til dem altsaa ikke er givet under den mere regulære Form for Tilskud til Skoler. Det er da naturligt, at Skolerne ønsker deres Forhold bragt ind i et fast Leje. Jeg skal derfor paa mit Partis og egne Vegne anbefale Lovforslaget til at behandles med den bedste Villie i det høje Ting og til snarest muligt at ophøjes til Lov.